

ธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์

แนวโน้มทางธุรกิจ

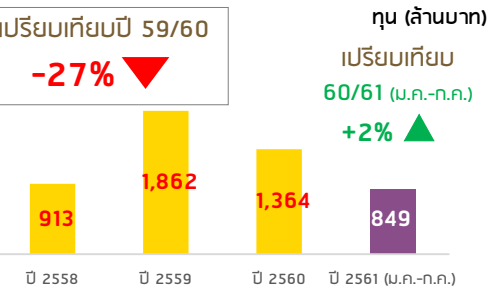
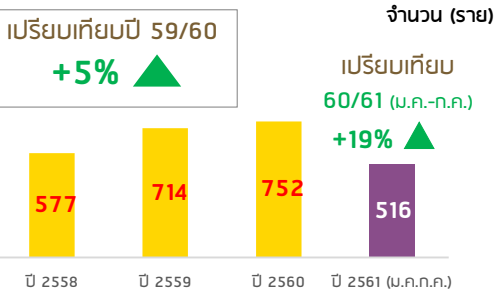

การจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ตั้งแต่ปี 2558 - 2561 มีอัตราการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2561 (ม.ค.-ก.ค.) มีการจัดตั้งเพิ่มขึ้น ร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับปี 2560 (ม.ค.-ก.ค.)

รายได้ของธุรกิจ มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2560 มีอัตราการเติบโตจาก ร้อยละ 4 เมื่อเทียบกับปี 2559 ซึ่งรายได้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 มาจากธุรกิจขนาดเล็ก

แนวโน้มของธุรกิจซอฟต์แวร์มีการเติบโตสอดคล้องกับทิศทางเศรษฐกิจในภาพรวม และทิศทาง e-Business โดยการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจต่างๆ ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ เพื่อให้กระบวนการทางธุรกิจ มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ได้อย่างรวดเร็ว

1. การเติบโตของธุรกิจ

2. จำนวนนิติบุคคลและมูลค่าทุน ณ 31 ก.ค. 2561

แบ่งตามประเภทกิจการ	จำนวน		ทุน	
	(ราย)	%	(ล้านบาท)	%
รวมทั้งสิ้น	4,909	100.00	301,532	100.00
- บจ.	4618	94.07	18,588	6.16
- หจ./ทสน.	286	5.83	246	0.08
- บมจ.	5	0.10	282,698	93.76

แบ่งตามช่วงทุน	จำนวน		ทุน	
	(ราย)	%	(ล้านบาท)	%
รวมทั้งสิ้น	4,909	100.00	301,532	100.00
- ไม่เกิน 5 ลม.	4,530	92.28	6,862	2.28
- มากกว่า 5 ลม. และไม่เกิน 100 ลม.	362	7.37	7,105	2.35
- มากกว่า 100 ลม.	17	0.35	287,565	95.37

ธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ 3 ลำดับแรก ตั้งอยู่ในพื้นที่

- กรุงเทพมหานคร **62.97%** 3,091 ราย 298,122 ล้านบาท
- นนทบุรี **8.92%** 438 ราย 916 ล้านบาท
- เชียงใหม่ **4.73%** 232 ราย 481 ล้านบาท

กรุงเทพมหานคร มูลค่าทุนจดทะเบียน มากที่สุด 298,122 ล้านบาท

3. การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทย

การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทย 1.69% ของมูลค่าลงทุนทั้งหมด

โดยมีสัญชาติที่ลงทุนสูงสุด 3 ลำดับแรก คือ

- สิงคโปร์ 1,368 ล้านบาท (0.45%)
- ญี่ปุ่น 737 ล้านบาท (0.24%)
- อเมริกัน 387 ล้านบาท (0.13%)

4. แนวโน้มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง : ธุรกิจ e-Commerce

ช่วงเวลา	มูลค่า e-Commerce	อัตราเติบโต (%)
ปี 2558	2,245,147.02	-
ปี 2559	2,560,103.36	14.03
ปี 2560	2,812,592.03	9.86
ปี 2561P	3,058,987.04	8.76

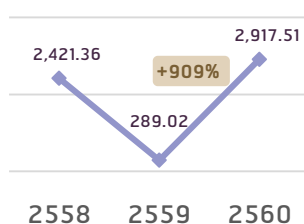
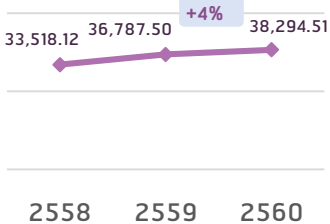
อุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงที่สุด 3 อันดับ ได้แก่

- การค้าปลีกและการค้าส่ง **30.92%** 869,618.40 ล้านบาท
- การให้บริการที่พัก **23.40%** 658,131.15 ล้านบาท
- การผลิต **14.83%** 417,207.07 ล้านบาท

5. ผลประกอบการ

รายได้รวมปี 2560 **38,294.51** ล้านบาท

กำไรสุทธิปี 2560 **2,917.51** ล้านบาท

รายได้ส่วนใหญ่ของธุรกิจมาจากกลุ่มธุรกิจขนาดเล็ก

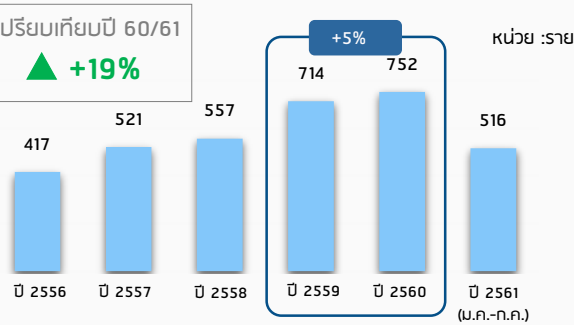
6. ผลวิเคราะห์การลงทุน

อัตราส่วนทางการเงิน	ปีงบการเงิน 2559	ปีงบการเงิน 2560	คำอธิบาย
• ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA)	0.78%	7.13%	ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ดีขึ้น
• อัตรากำไรสุทธิ (Net Income Ratio)	0.79%	7.62%	ความสามารถทำกำไรสูงขึ้น
• อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)	1.78	1.70	ความสามารถในการบริหารสินทรัพย์ลดลง
• อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้นรวม (D/E ratio)	0.73	0.82	ใช้แหล่งเงินทุนจากหนี้สินเพิ่มขึ้น

ธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ : การเขียน การดัดแปลง การทดสอบและการสนับสนุนซอฟต์แวร์ รวมถึงการออกแบบโครงสร้างและเนื้อหาโปรแกรมคอมพิวเตอร์และ/หรือการเขียนโปรแกรมคอมพิวเตอร์ที่จำเป็นในการสร้างและใช้งาน ได้แก่ ซอฟต์แวร์ระบบ ซอฟต์แวร์ประยุกต์ ฐานข้อมูล เว็บเพจ การแก้ไขและการปรับแต่งซอฟต์แวร์ที่มีอยู่ เพื่อนำไปใช้งานกับระบบสารสนเทศของลูกค้าได้อย่างเหมาะสม

1. การเติบโตของธุรกิจ : การจัดตั้งนิติบุคคล

จำนวนการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ระหว่างปี 2556 - 2561

การจดทะเบียนจัดตั้งธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์

 การจดทะเบียนจัดตั้งใหม่มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี โดยในปี 2560 มีจำนวนการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่สูงสุด จำนวน 752 ราย

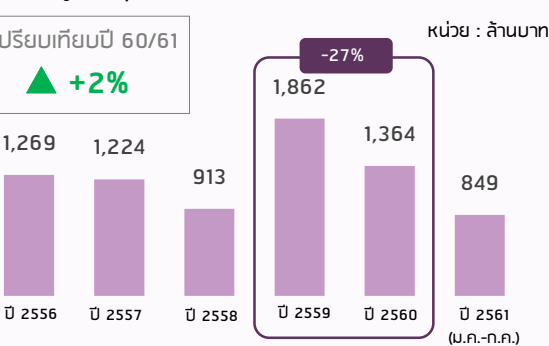
 อัตราการเติบโตของการจัดตั้งปี 2561 (ม.ค.-ก.ค.) เพิ่มขึ้นร้อยละ 19 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560 (ม.ค.-ก.ค.)

 มูลค่าทุนจดทะเบียนในปี 2561 (ม.ค.-ก.ค.) เพิ่มขึ้นร้อยละ 2 เมื่อเทียบกับช่วงเดียวกันของปี 2560 (ม.ค.-ก.ค.) ซึ่งสอดคล้องกับการจดทะเบียนจัดตั้งใหม่

 มูลค่าทุนจดทะเบียนจัดตั้งใหม่ย้อนหลัง 5 ปี (ปี 2556-2561) มีการจดทะเบียนผันผวน โดยในปี 2559 มีทุนจดทะเบียนสูงสุดคือ 1,862 ล้านบาท

 การจัดตั้งใหม่ของธุรกิจสอดคล้องกับการขยายตัวของการใช้งานอินเทอร์เน็ต และการเติบโตของธุรกิจด้าน e-Commerce และนโยบาย Thailand 4.0

มูลค่าทุนจดทะเบียนระหว่างปี 2556 - 2561

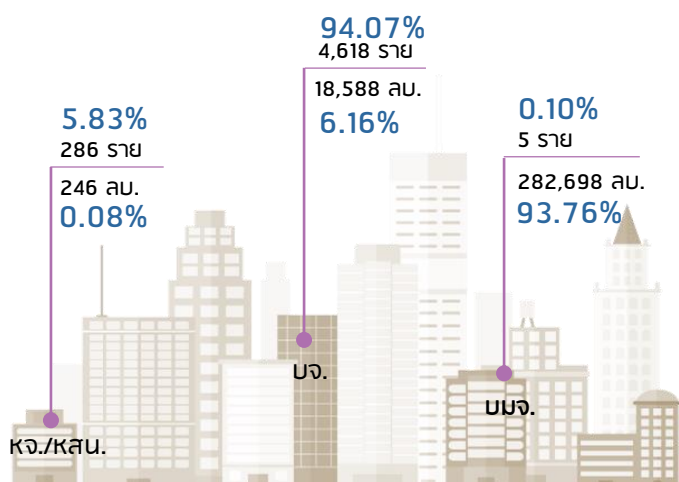
2. จำนวนนิติบุคคลและมูลค่าทุน

 นิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ ณ 31 กรกฎาคม 2561 ของธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ จำนวน 4,909 ราย มูลค่าทุน 301,532 ล้านบาท

 ทุนจดทะเบียนไม่เกิน 5 ล้านบาท จำนวน 4,530 ราย คิดเป็นร้อยละ 92.88 ทุนจดทะเบียนมากกว่า 5 ล้านบาท แต่ไม่เกิน 100 ล้านบาท จำนวน 362 ราย ร้อยละ 7.37 และทุนจดทะเบียนมากกว่า 100 ล้านบาท จำนวน 17 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.35

 ธุรกิจในรูปแบบบริษัทจำกัด (มหาชน) มีจำนวน 5 ราย แต่มีทุนจดทะเบียนสูงถึง 282,698 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 93.76 ซึ่งสูงกว่านิติบุคคลประเภทอื่นๆ

นิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ ณ 31 ก.ค. 61

 จำนวน 4,909 ราย ทุน 301,532 ล้านบาท

การกระจายตัวของธุรกิจ

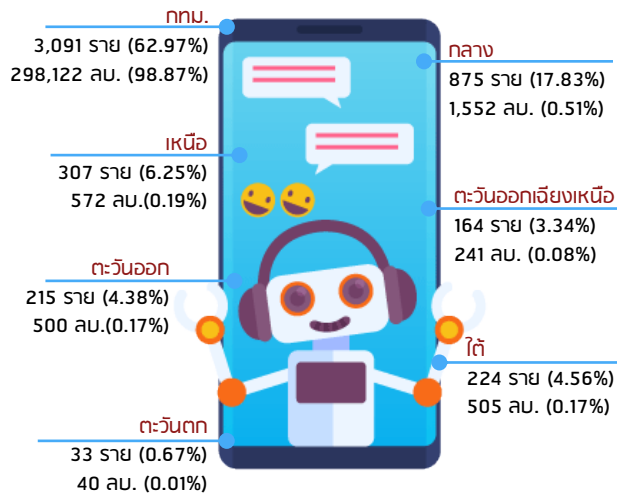
พื้นที่การจัดตั้งที่กรุงเทพมหานคร สูงสุด ร้อยละ 62.97 และมีมูลค่าทุนจดทะเบียน ร้อยละ 98.87

จังหวัดที่ตั้งของธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์สูงสุด 5 อันดับแรก คือ

1. กรุงเทพมหานคร	3,091 ราย	4. ปทุมธานี	221 ราย
2. นนทบุรี	438 ราย	5. ชลบุรี	169 ราย
3. เชียงใหม่	232 ราย		

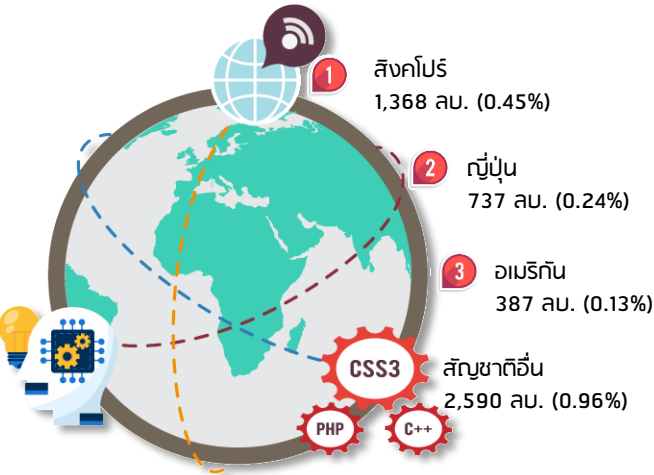
ส่วนใหญ่ตั้งอยู่ในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ปริมณฑล และเขตเมืองใหญ่ในต่างจังหวัด อาทิ เชียงใหม่ ปทุมธานี และชลบุรี ซึ่งเป็นแหล่งชุมชนประชากรหนาแน่น เป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมรวมถึงมีสถาบันการศึกษาและบุคลากรที่มีศักยภาพ เชี่ยวชาญด้านเทคโนโลยี ซึ่งจะช่วยสนับสนุนและเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงานของกลุ่มแรงงานในอุตสาหกรรม

นิติบุคคลที่ดำเนินกิจการอยู่ ณ 31 ก.ค. 61 แบ่งตามที่ตั้ง

3. การลงทุนของต่างชาติในนิติบุคคลไทย

การลงทุนของต่างชาติ มูลค่า 5,082 ล้านบาท

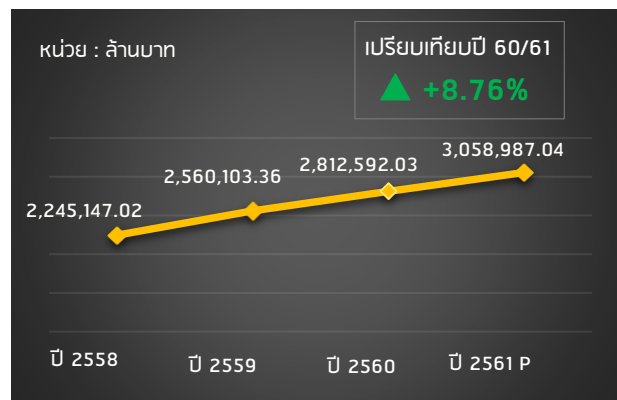

การลงทุนตามสัญชาติของธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์

- การลงทุนของคนไทย มูลค่า 269,450 ล้านบาท ร้อยละ 98.31 และการลงทุนของต่างชาติ มูลค่า 5,082 ล้านบาท ร้อยละ 1.69
- ต่างชาติที่ลงทุนธุรกิจ สูงสุด 3 อันดับแรก ได้แก่
  1. สิงคโปร์ มูลค่า 1,368 ล้านบาท ร้อยละ 0.45
  2. ญี่ปุ่น มูลค่า 737 ล้านบาท ร้อยละ 0.24
  3. อเมริกัน มูลค่า 387 ล้านบาท ร้อยละ 0.13
- ต่างชาติที่เข้ามาลงทุนในไทยสะท้อนให้เห็นว่าเป็นประเทศชั้นนำด้านเทคโนโลยีและสอดคล้องกับธุรกิจโดยรวมของประเทศ

4. มูลค่า e-Commerce

มูลค่า e-Commerce ปี 2558 – 2560 และคาดการณ์ปี 2561

- ในปี 2560 ไทยมีมูลค่าอีคอมเมิร์ซทั้งสิ้น 2,812,592.03 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2559 มูลค่า 567,445.01 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 25.27
- ประเภทอุตสาหกรรมที่มีมูลค่าสูงที่สุด 3 อันดับ ได้แก่ การค้าปลีก และการค้าส่ง คิดเป็นร้อยละ 30.92 รองลงมาการให้บริการที่พัก คิดเป็นร้อยละ 23.40 และการผลิต คิดเป็นร้อยละ 14.83
- ธุรกิจการจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ช่วยเพิ่มศักยภาพการเติบโตของธุรกิจ e-Commerce ในการทำธุรกิจแบบเดิมๆ และยังมีธุรกิจบนโลกโซเชียล หรือโซเชียล คอมเมิร์ซ ซึ่งทำให้เกิดการแข่งขันในตลาดการค้าอย่างกว้างขวางขึ้น

ที่มา : สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)

5. ผลประกอบการ

หน่วย : ล้านบาท

ปีงบการเงิน	2557	2558	2559	2560
รายได้รวม				
ขนาดเล็ก (S)	24,616.41	28,776.44	32,844.43	34,645.33
ขนาดกลาง (M)	4,992.01	4,647.94	3,800.34	3,509.68
ขนาดใหญ่ (L)	88.71	93.74	142.73	139.50
รวม	29,697.13	33,518.12	36,787.50	38,294.51
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ				
ขนาดเล็ก (S)	2,565.00	1,596.16	75.93	2,636.91
ขนาดกลาง (M)	123.59	819.50	220.95	324.88
ขนาดใหญ่ (L)	10.88	5.70	-7.86	-44.27
รวม	2,699.47	2,421.36	289.02	2,917.51

- รายได้ของธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ขยายตัวเพิ่มขึ้นตั้งแต่ปี 2557-2560 มีการเติบโตอย่างต่อเนื่อง ในปี 2560 เติบโตจาก ปี 2559 ร้อยละ 4 โดยรายได้ส่วนใหญ่ ร้อยละ 90 มาจากธุรกิจขนาดเล็ก
- ธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์มีอัตราการเปลี่ยนแปลงของรายได้เติบโตที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันธุรกิจที่เกี่ยวข้องในอุตสาหกรรมซอฟต์แวร์ เช่น ธุรกิจด้านบริหารจัดการซอฟต์แวร์ ธุรกิจด้านระบบประมวลผลข้อมูล เป็นการแสดงให้เห็นถึงการเติบโตของธุรกิจทั้งระบบ
- แนวโน้มอัตราการเติบโตของธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ สอดคล้องกับดัชนีอุตสาหกรรมโดยเฉพาะกลุ่มด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ
- ตั้งแต่ปี 2557-2560 ธุรกิจมีกำไร(ขาดทุน)สุทธิ มากกว่า 2,000 ล้านบาท ผลประกอบการลดลงในปี 2559 เพียงปีเดียว

6. ผลวิเคราะห์การลงทุน

ปีงบการเงิน	2557	2558	2559	2560
อัตรากำไร (%)				
ขนาดเล็ก (S)	10.42	5.55	0.23	7.61
ขนาดกลาง (M)	2.48	17.63	5.81	9.26
ขนาดใหญ่ (L)	12.26	6.08	-5.51	-31.74
รวม	9.09	7.22	0.79	7.62
อัตราส่วนสภาพคล่อง (เท่า)				
ขนาดเล็ก (S)	1.85	1.86	1.84	1.69
ขนาดกลาง (M)	2.50	2.21	1.99	3.06
ขนาดใหญ่ (L)	0.36	-	0.14	0.11
รวม	1.92	1.89	1.78	1.70
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (%)				
ขนาดเล็ก (S)	9.77	5.58	0.23	7.44
ขนาดกลาง (M)	2.78	14.47	6.45	6.82
ขนาดใหญ่ (L)	2.96	1.47	-0.92	-5.91
รวม	8.69	6.99	0.78	7.13
อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (เท่า)				
ขนาดเล็ก (S)	0.69	0.63	0.73	0.86
ขนาดกลาง (M)	0.48	0.31	0.51	0.39
ขนาดใหญ่ (L)	1.16	-	3.45	4.76
รวม	0.66	0.56	0.73	0.82

- การเปรียบเทียบอัตราส่วนทางการเงินของธุรกิจจัดทำโปรแกรมคอมพิวเตอร์ ในปี 2557-2560 พบว่าอัตราผลตอบแทนจาก ROA สูงในขนาดธุรกิจเล็ก ธุรกิจกลาง และธุรกิจใหญ่ ตามลำดับ โดยในปี 2560
- ธุรกิจขนาดเล็ก มีผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) สูงสุด รองลงมาเป็นธุรกิจขนาดกลาง แสดงให้เห็นถึงความสามารถในการทำกำไรมากกว่าธุรกิจขนาดใหญ่ แม้จะลดลงใน ปี 2559 ก็ตาม
- ธุรกิจขนาดกลาง มีผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ที่ผันผวนมากกว่าธุรกิจขนาดอื่น แต่ยังคงอัตรากำไรที่สูงกว่าธุรกิจขนาดอื่น และการบริหารจัดการในส่วนของหนี้สินและการชำระดอกเบี้ยในการดำเนินงานได้ดีกว่าขนาดอื่น
- แม้ธุรกิจขนาดใหญ่ มีผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) และการบริหารจัดการหนี้สินไม่เทียบเท่ากับธุรกิจขนาดเล็ก และขนาดกลาง แต่ต้องรู้ระบบบริหารงาน และความน่าเชื่อถือในการเป็นธุรกิจขนาดใหญ่จะได้รับโอกาสทางธุรกิจมากกว่าขนาดอื่น โดยเฉพาะธุรกิจนี้ที่ต้องอาศัยเงินลงทุนเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน

7. ปัจจัยและแนวโน้มทางธุรกิจ

- ❖ ปัจจุบันรัฐบาลมีนโยบายขับเคลื่อนประเทศไทยเข้าสู่ยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยเน้นภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ ทักษะ และนวัตกรรม สู่ Smart Enterprises และ Startups ที่มีศักยภาพ ซึ่งอุตสาหกรรม เทคโนโลยี สารสนเทศด้านโปรแกรม ซอฟต์แวร์มีบทบาทอย่างมากในการสนับสนุนนโยบาย ดังกล่าวให้เกิดการพัฒนาต่อยอดและสร้างมูลค่าให้กับเศรษฐกิจ
- ❖ แนวโน้มของธุรกิจซอฟต์แวร์มีการเติบโตสอดคล้องกับทิศทางเศรษฐกิจในภาพรวม และทิศทาง e-Business ในปัจจุบัน โดยการดำเนินกิจกรรมทางธุรกิจต่างๆ ผ่านเทคโนโลยีสารสนเทศ สื่ออิเล็กทรอนิกส์ คอมพิวเตอร์ เพื่อให้กระบวนการทางธุรกิจ มีประสิทธิภาพ ตอบสนองความต้องการของลูกค้า ได้อย่างรวดเร็ว ลดต้นทุน และเพิ่มโอกาสทางการค้าและบริการ
- ❖ การเติบโตของธุรกิจด้าน e-Commerce ซึ่งปัจจุบันผู้ประกอบการ SMEs และผู้ที่เริ่มสนใจประกอบธุรกิจหันมาประกอบธุรกิจ e-Commerce มากขึ้น เนื่องจากการเริ่มต้นธุรกิจมีต้นทุนไม่สูงมาก ขั้นตอนไม่ยุ่งยาก ซึ่งธุรกิจนี้เป็นเครื่องมือสำคัญในการสนับสนุนธุรกิจดังกล่าว

- ❖ การส่งเสริมของภาครัฐบาลในการสนับสนุนการประกอบธุรกิจ เช่น มาตรการสร้างตลาดโดยการเพิ่มสิทธิประโยชน์ทางด้านภาษี ส่งเสริมผู้ประกอบการซอฟต์แวร์ให้ได้รับมาตรฐาน ISO และพัฒนาร่วมกับภาคเอกชนโดยจัด Business Matching เพื่อสร้างมูลค่าทางการตลาด
- ❖ การส่งเสริมธุรกิจ Start up ทั้งภาครัฐและเอกชนอย่างชัดเจนและเป็นรูปธรรม ซึ่งธุรกิจ Start up ส่วนใหญ่ต้องอาศัยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรมที่ทันสมัยมาสนับสนุนธุรกิจ
- ❖ การแข่งขันธุรกิจซอฟต์แวร์ในปัจจุบันมีการแข่งขันสูง เนื่องจากมูลค่าตลาดสูงมาก เทรนด์ตลาด มีความต้องการสูง แต่ผู้ประกอบการยังต้องคำนึงถึงปัจจัยด้านๆ เช่น การละเมิดลิขสิทธิ์ การลงทุนในด้านการวิจัยและพัฒนาที่มีมูลค่าสูง รวมทั้งผู้ประกอบการควรพัฒนาองค์ความรู้เทคโนโลยี ให้ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา เพื่อแข่งขันในตลาดได้อย่างยั่งยืน

8. นโยบายภาครัฐ

นโยบายรัฐในการสนับสนุนธุรกิจโปรแกรมคอมพิวเตอร์

- ❖ รัฐบาลมีโมเดลในการพัฒนาประเทศไทยแลนด์ 4.0 โดยให้ความสำคัญกับภาคอุตสาหกรรมด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม แรงงานมีทักษะและมีศักยภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยหลักในการสนับสนุนการเติบโตของธุรกิจ
- ❖ สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล หรือ Depa เสนอแผนและการปฏิรูปดิจิทัลของประเทศไทย สร้างโอกาสทางธุรกิจในการเปิดรับการลงทุนจากต่างประเทศ โครงการพัฒนาของประเทศไทย รวมทั้งการจัดตั้งสถาบันไอโอที (IoT Institute) ในเขตระเบียงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (Eastern Economic Corridor: EEC) รวมถึงเผยแพร่นโยบายส่งเสริมและดึงดูดเม็ดเงินลงทุนโดยตรงจากต่างชาติสำหรับธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) และผู้ประกอบการมือใหม่ที่เพิ่งเริ่มทำธุรกิจ (Startups) รวมทั้งโครงการอื่นๆ ที่อยู่ภายใต้ยุทธศาสตร์ขับเคลื่อนประเทศไทย 4.0
- ❖ การส่งเสริมรัฐบาลดิจิทัล โดยการร่างพระราชบัญญัติว่าด้วยรัฐบาลดิจิทัล พ.ศ. .... เป็นการปฏิรูปการบริหารราชการแผ่นดิน โดยการนำเทคโนโลยีมาประยุกต์ใช้อย่างเหมาะสม และเป็นการบูรณาการฐานข้อมูลของหน่วยงานของรัฐบาลทุกหน่วยงานเข้าด้วยกัน เพื่อให้การบริการภาครัฐและการประกอบธุรกิจเกิดประสิทธิภาพและอำนวยความสะดวกมากยิ่งขึ้น
- ❖ มาตรการลดหย่อนภาษีเงินได้สำหรับผู้ประกอบการเอสเอ็มอี เมื่อซื้อหรือใช้บริการโปรแกรมคอมพิวเตอร์จากนักพัฒนาหรือผู้ประกอบการซอฟต์แวร์ของประเทศไทยที่ขึ้นทะเบียนกับสำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจดิจิทัล (DEPA) โดยภาษีที่หักต้องอยู่ในหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่กรมสรรพากรกำหนด